

Tvorba pokročilých webových aplikací v Javě

Část 1. - Úvod, srovnání, Servlety, JSP, JDBC

Lukáš Fryč, Martin Večeřa, Ondřej Žižka

Říjen 2010

Úvod: Kdo, co, proč, komu, jak

- Co?
  - Úvod do webové Javy
  - Úvod do “enterprise” Javy (Java Enterprise Edition, Java EE)
  - Rozsah, obsah, podoba
  - Zápočet, zkouška, kredity
- Proč?
  - Vyspělost a zpětná kompatibilita
  - Stabilita a škálovatelnost
  - Standardizace
- Komu?
  - Znalost jazyka Java, HTML, jakž takž HTTP
- Jak?
  - Méně přednášení, více kódování ;-)
  - Dva projekty: demonstrační + vlastní

Porovnání PHP a Java EE

- PHP: scriptovací jazyk
- Java EE: development framework
- Tyto dvě technologie se tedy nedají porovnat
  - Spíše PHP vs. JSP

■ PHP

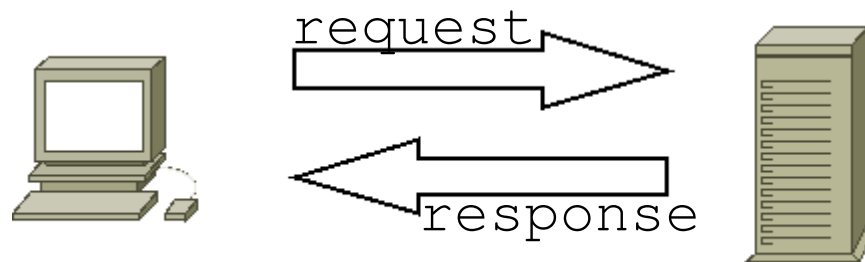
- + dobrý pro rychlé vytvoření malé a funkční aplikace
- + stačí i domácí hardware
- + free webhosting
- vede k míchání konceptů (model, pohled)
- žádný koncept či vize
- nekompatibilita verzí

■ Java EE

- + výkonnost (JIT compiler) a škálovatelnost (+ failover)
- + podpora transakčního zpracování
- + podpora pokročilých technologií (messaging, clustering, bezpečnost)
- + standardizované API (JDBC, JMS)
- + napojení na legacy systémy (JCA)
- pro malé aplikace je to kanón na vrabce
- pomalá učicí křivka

HTTP

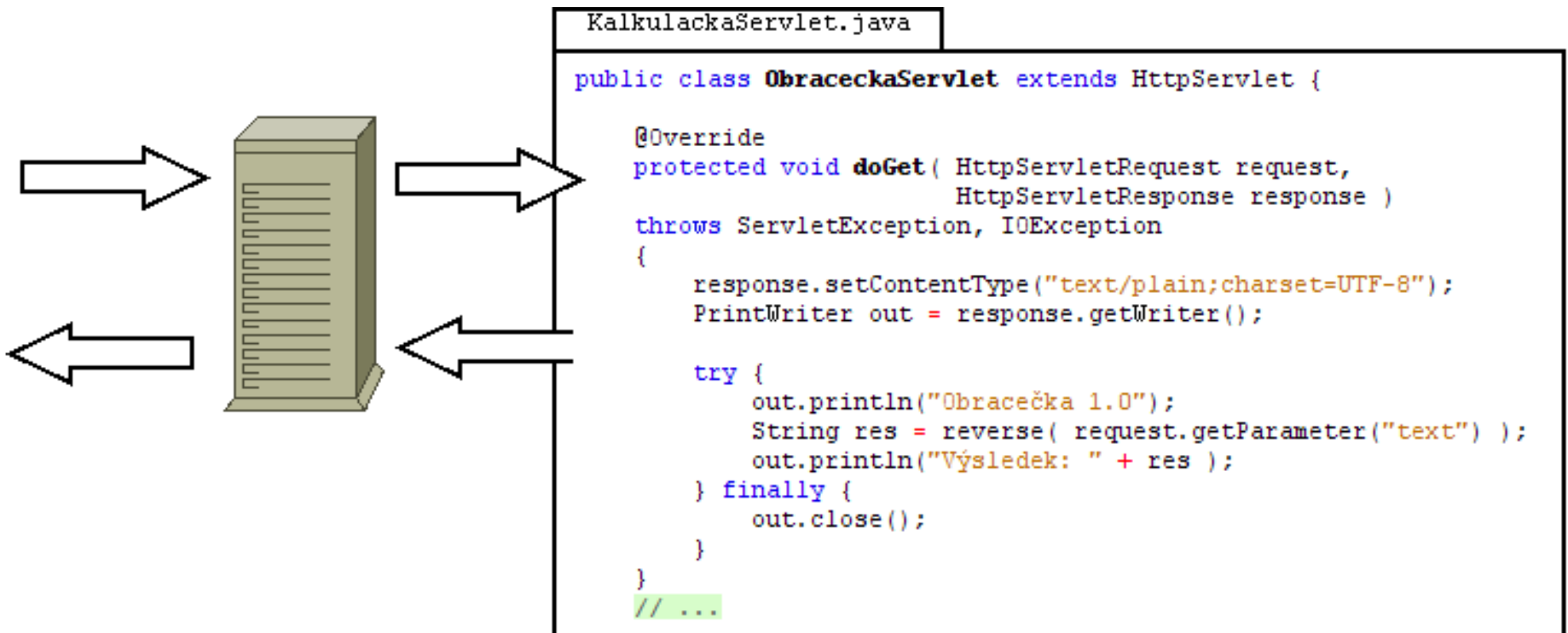
- Bezstavový protokol
  - Požadavek je ihned zodpovězen a “zapomenut”

- Původně určen pro statický obsah
- Později použit i pro dynamicky generovaný obsah

Servlety – obsah generovaný v Javě (1997)

- Servlet: Třída implementující rozhraní `HttpServlet`
- Server přijme HTTP požadavek, zavolá callback metodu,
- ta vrátí obsah, případně ještě pozmění HTTP metadata

Servlety – obsah generovaný v Javě

- Servlet: Třída implementující rozhraní `HttpServlet`
- Server přijme HTTP požadavek, zavolá callback metodu,
- ta vrátí obsah, případně ještě pozmění HTTP metadata

```
public class KalkulackaServlet extends HttpServlet {  
  
    @Override  
    protected void doGet( HttpServletRequest request, HttpServletResponse response )  
        throws ServletException, IOException {  
        response.setContentType("text/plain;charset=UTF-8");  
        PrintWriter out = response.getWriter();  
        try {  
            out.println("Obracečka 1.0");  
            String obracene = reverse( request.getParameter("text") );  
            out.println("Výsledek: " + obracene );  
        } finally {  
            out.close();  
        }  
    }  
}
```

- jako “vedlejší efekt” může provést cokoliv
  - SQL dotazy
  - Komunikace s dalšími servery
  - ...

Struktura Java EE web aplikace

- index.jsp
- WEB-INF
  - lib
    - myWebAppClasses.jar
  - classes
    - *.class
  - **web.xml** ← konfigurace aplikace

web.xml – konfigurace a navázání servletů na URL cestu

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<web-app version="3.0" xmlns="http://java.sun.com/xml/ns/javaee"
  xmlns:xsi="http://www.w3.org/2001/XMLSchema-instance"
  xsi:schemaLocation="http://java.sun.com/xml/ns/javaee
    http://java.sun.com/xml/ns/javaee/web-app_3_0.xsd">

  <servlet>
    <servlet-name>ObraceckaServlet</servlet-name>
    <servlet-class>org.jboss.course.jsp.ObraceckaServlet</servlet-cla
  </servlet>
  <servlet-mapping>
    <servlet-name>ObraceckaServlet</servlet-name>
    <url-pattern>/ObraceckaServlet</url-pattern>
  </servlet-mapping>
</web-app>
```

Servlety – cvičení 1

- Vytvoření jednoduchého servletu
  - Vytvořte servlet Kalkulačka, který bez zadání parametrů zobrazí formulář se dvěma textovými poli a výběrem operací plus, mínus, krát, děleno.
  - Při odeslání formuláře zobrazí servlet výsledek dané operace se zadanými operandy.
  - Můžete realizovat jako dva různé servlety.
- Rozšíření servletu
  - Do formuláře zabudujte paměť dříve naposledy zadaných hodnot. Náповěda: Použijte session scope.
  - Ve výše uvedeném servletu přidejte ukládání provedených operací a vytvořte servlet, který tuto historii vypíše. Náповěda: Použijte application scope.
  - Pro jednoduchost může být výstup textový.
- Kdo má hotovo, může vytvořit servlet zobrazující počet aktivních session. Náповěda: HttpSessionListener, a `<listener>` ve `web.xml`

Servlety – pojmy

■ Servlet Context

- Označuje webovou aplikaci jako celek, tj.
  - souhrn částí (servletů, JSP stránek a dalších),
  - konfiguraci – web.xml, logickou cestu (za hostname),
  - stav aplikace – všechny atributy ve všech scopech (viz dále)

■ Servlet pooling (thread-safety)

■ Listeners:

- `HttpSessionListener`: `sessionCreated()`, `~Destroyed()`
- `ServletContextListener`: `contextInitialized()`, `~Destroyed()`
- **Attribute listeners** – `attributeAdded()`, `~Removed()`, `~Replaced()`
- **Binding listeners** – `valueBound()`, `valueUnbound()`

Servlet filter, filter chain

- Před a po servletu může požadavek zpracovat filtr.
- Filtry je možno do sebe vnořovat (chain of responsibility)
- Konfiguruje se ve WEB-INF/web.xml

```
<filter>
  <filter-name>BmpToPngFilter</filter-name>
  <filter-class>org.jboss.test.BmpToPngFilter</filter-class>
</filter>
<filter-mapping>
  <filter-name>BmpToPngFilter</filter-name>
  <url-pattern>*.bmp</url-pattern>
</filter-mapping>

<servlet>
  <servlet-name>KalkulackaServlet</servlet-name>
  <servlet-class>org.jboss.course.jsp.ObraceckaServlet</servle
  <init-param>
    <param-name>presnost</param-name>
    <param-value>3</param-value>
  </init-param>
</servlet>

<servlet-mapping>
  <servlet-name>KalkulackaServlet</servlet-name>
  <url-pattern>/KalkulackaServlet</url-pattern>
</servlet-mapping>
```

Servlety – přesměrování, RequestDispatcher

- Často je nutné předávat request mezi částmi aplikace
  - např. podle MVC: servlet controller -> JSP view

```
doGet( HttpServletRequest req, HttpServletResponse res) {  
    // Logická cesta relativní k aktuální cestě.  
    RequestDispatcher rd =  
        request.getRequestDispatcher("vypis.jsp");  
    // Nebo přes servlet context - absolutní log. Cesta.  
    rd = getServletContext().  
        getRequestDispatcher("/admin/vypis.jsp");  
    rd.forward( req, res );  
}
```

Servlety – cvičení 2

- Kapku složitější servlety – malá webová aplikace
  - Vytvořte jednoduchý webový aukční server se čtyřmi stránkami:
    - Úvodní stránku s nabídkou akcí “vložit nabídku” a “zobrazit aukce”,
    - Formulář pro vložení nové nabídky,
    - Stránku vypisující probíhající i ukončené aukce,
    - Stránku zobrazující vybranou aukci.
  - Stránky vhodně prolinkujte.
  - Jako úložiště dat použijte `List<AukceBean>` v *application scope*.
  - Zatím není nutné vytvářet přihlašování ani zabezpečení.
  - Pokud se na to cítíte, můžete zkusit identifikovat, zda je ta která aukce zadaná aktuálním uživatelem. Nápoděda: z objektu `session` lze získat session ID.

Servlety – nevýhody

- pro textový výstup nepraktické,
- nutná kompilace při každé změně,
- může vést k nehezkému kódu...

```
out.println("<html>" +  
    "<head><title>" +  
    book.getName() +  
    "</title></head>");
```

```
out.println("<div id=\"user\">");  
out.println("<div id=\"login\">");  
out.println("<form action=\"login\" ...>");  
out.println("<input type=\"text\" ... />");  
out.println("</form>");  
out.println("</div>");  
out.println("</div>");
```

```
out.println("<h1>" + book.getName() + "</h1>");  
out.println("<h2>k dostání zde v e-knihkupectví</h2>");  
out.println("<div>");  
out.println("<p>Autor:" + book.getAuthor() + "</p>");  
out.println("<p>Rok:" + book.getYear() + "</p>");  
out.println("<p>Cena:" + book.getPrice() + "</p>");  
out.println("<p>Popis: ");  
out.println(book.getDesc() );  
out.println("</p>");  
out.println("</div>");
```

```
out.println("</body></html>");  
out.close();
```

...a proto...

JSP – Java Server Pages (1999)

- Obrácený zápis – kód v textu
- Obdobně jako v PHP či ASP
  - `<% ... %>`, `<%= ... %>`, `<%@ ... %>`, `<%! ... %>`

```
<%@page contentType="text/html" pageEncoding="UTF-8"%>
<!DOCTYPE HTML PUBLIC "-//W3C//DTD HTML 4.01 Transitional//EN"
  "http://www.w3.org/TR/html4/loose.dtd">

<html>
  <head>
    <meta http-equiv="Content-Type" content="text/html; charset=UTF-8">
    <title>JSP stránka</title>
  </head>
  <body>
    <h1>Ahoj lidi!</h1>
    <div>Aktuální čas: <%= new java.util.Date() %></div>
  </body>
</html>
```


JSP – Java Server Pages

- Obrácený zápis – kód v textu
- Obdobně jako v PHP či ASP
  - `<% ... %>`, `<%= ... %>`, `<%@ ... %>`, `<%! ... %>`
  - ukázka na wiki
- Navíc:
  - Stručné vkládání hodnot - `${ ... }`
    - `<div><em>Autor:</em> ${book.author}</div>`
  - JSP tagy
    - podobně jako v ColdFusion CFML
    - komponenty – např. `<jsp:plugin>`
    - logika, např. `<c:if>...</c:if>`, `<c:forEach>` atd.
    - viz dále

JSP – Princip

■ Jednoduchý:

- .jsp soubor je přeložen do .java zdrojáku servletu
- s .java souborem se pak už zachází jako se servletem.

Input JSP

```
<%@ page errorPage="myerror.jsp" %>
<%@ page import="com.foo.bar" %>

<html>
<head>
<%! int serverInstanceVariable = 1;%>

<% int localStackBasedVariable = 1; %>
<table>
<tr><td><%= toStringOrBlank( "expanded inline data " + 1 ) %></td></tr>
```

Resulting servlet

```
package jsp_servlet;
import java.util.*;
import java.io.*;
import javax.servlet.*;
import javax.servlet.http.*;
import javax.servlet.jsp.*;
import javax.servlet.jsp.tagext.*;

import com.foo.bar; // Imported as a result of <%@ page import="com.foo.bar" %>
import ...

class _myservlet implements javax.servlet.Servlet, javax.servlet.jsp.HttpJspPage {
    // Inserted as a
    // result of <%! int serverInstanceVariable = 1;%>
    int serverInstanceVariable = 1;
    ...

    public void _jspService( javax.servlet.http.HttpServletRequest request,
        javax.servlet.http.HttpServletResponse response )
        throws javax.servlet.ServletException,
        java.io.IOException
```

JSP

Input JSP

```
<%@ page errorPage="myerror.jsp" %>
<%@ page import="com.foo.bar" %>

<html>
<head>
<%! int serverInstanceVariable = 1;%>

<% int localStackBasedVariable = 1; %>
<table>
<tr><td><%= toStringOrBlank( "expanded inline data " + 1 ) %></td></tr>
```

Resulting servlet

```
package jsp_servlet;
import java.util.*;
import java.io.*;
import javax.servlet.*;
import javax.servlet.http.*;
import javax.servlet.jsp.*;
import javax.servlet.jsp.tagext.*;

import com.foo.bar; // Imported as a result of <%@ page import="com.foo.bar" %>
import ...

class _myservlet implements javax.servlet.Servlet, javax.servlet.jsp.HttpJspPage {
    // Inserted as a
    // result of <%! int serverInstanceVariable = 1;%>
    int serverInstanceVariable = 1;
    ...

    public void _jspService( javax.servlet.http.HttpServletRequest request,
        javax.servlet.http.HttpServletResponse response )
        throws javax.servlet.ServletException,
        java.io.IOException
    {
        javax.servlet.ServletConfig config = ...; // Get the servlet config
        Object page = this;
        PageContext pageContext = ...; // Get the page context for this request
        javax.servlet.jsp.JspWriter out = pageContext.getOut();
        HttpSession session = request.getSession( true );
        try {
            out.print( "<html>\r\n" );
            out.print( "<head>\r\n" );
            ...
            // From <% int localStackBasedVariable = 1; %>
            int localStackBasedVariable = 1;
            ...
            out.print( "<table>\r\n" );
            out.print( " <tr><td>" );
            // From <%= toStringOrBlank( "expanded inline data " + 1 ) %>
            out.print( toStringOrBlank( "expanded inline data " + 1 ) );
            out.print( " </td></tr>\r\n" );
            ...
        } catch ( Exception _exception ) {
            // Clean up and redirect to error page in <%@ page errorPage="myerror.jsp" %>
        }
    }
}
```

JSP – Syntaxe

- `<% ... %>` Je zkopírováno jako kód v metodě `doGet ()` .*
- `<%= ... %>` Musí obsahovat výraz; ten je vyhodnocen a předán do `out.print ()` .
- `<%@ ... %>` Parametry stránky, taglibs, importy a includy – viz ukázka.
- `<%! ... %>` Deklarace proměnných třídy.

```
<%@page contentType="text/html" pageEncoding="UTF-8"%>
<%@page import="java.util.*" %>
<%@page session="true" %>
<%@taglib uri="http://www.bрно.cz/jsptags" prefix="brno" %>

<%! int pocitadlo = 0; %> <!-- Pozor na vlákna - nefunguje tak, jak byste čekali. --%>

<html>
  <head>
    <%@include file="header-meta.html" %>
    <meta http-equiv="Content-Type" content="text/html; charset=UTF-8">
    <title>JSP stránka</title>
  </head>
  <body>
    <div>Aktuální čas: <%= new java.util.Date() %></div>
    <div>Počítadlo: <%= ++pocitadlo %></div>
    <!-- JSP komentář - tento text nebude ve výstupu. --%>

    <brno:novinky>
      ...
    </brno:novinky>
  </body>
</html>
```

JSP – Scopes

- V JSP je možné manipulovat s objekty.
- Mohou existovat v “úložištích” ve 4 úrovních:
  - **page scope**: Vytvoří a odstraní se pro jednotlivé stránky.
    - Používaný nepřímo – JSP tagy (viz dále)
  - **request scope**: Existuje po dobu vyřizování HTTP požadavku.
    - Pro předávání hodnot v MVC modelu mezi controller servletem a JSP view
  - **session scope**: Existuje po dobu existence session.
    - Pro data jako přihlášený uživatel, obsah košíku, atd.
  - **application scope**: Existuje po celou dobu běhu webu (“singleton”).
    - Globální objekty a data – cache, počet přihlášených, DB připojení...
- thread-safety

Servlety vs. JSP – práce s atributy

■ page scope:

- N/A

pageContext.setAttribute()

■ request scope:

- *request.setAttribute()*

request.setAttribute()

■ session scope:

- *request.getSession().setAttribute()*

session.setAttribute()

■ application scope:

- *getServletContext().setAttribute()*

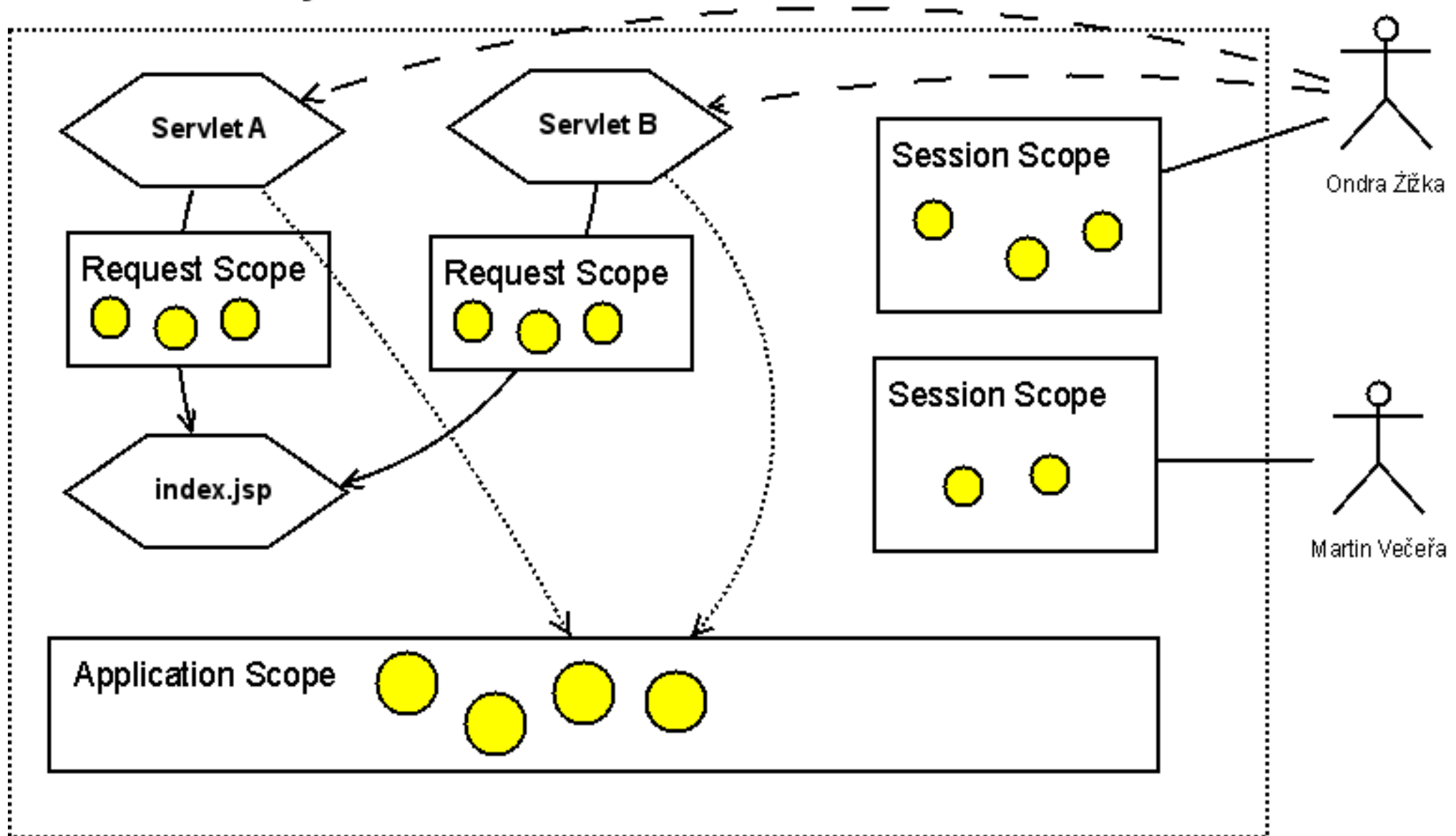
application.setAttribute()

JSP – Beans & scopes

- V JSP stránce je možné objekty (aka beany) vytvořit takto:
  - `<jsp:useBean id="aukceBean" scope="request" class="org.jboss...AukceBean">`
- Poté je možno objekt používat:
  - v Java kódu
    - `<h1><%= aukceBean.getNazev() %></h1>`
  - v EL výrazech
    - `<h1>${aukceBean.nazev}</h1>`
  - v attributech JSP tagů, ...
    - `<c:if test="aukceBean.uzavrena">`

JSP – Beans & scopes – thread safety

Thread safety

JSP – Předdefinované objekty

- U objektů je uveden jejich scope.
- Některé objekty či jejich obdoby již znáte ze servletů – u těch je *.
- `request*` [req] – viz `HttpServletRequest`
- `response*` [page] – viz `HttpServletResponse`
- `out*` [page] – writer pro výstup, stejné jako u servletů.
- `config*` [page] – pro získání init parametrů aplikace.
- `page` – instance třídy stránky zpracovávající požadavek. Moc se nepoužívá.
- `exception` – definováno jen pro chybové stránky.

JSP – Předdefinované objekty II

- U objektů je uveden jejich scope.
- Některé objekty či jejich obdoby již znáte ze servletů – u těch je *.
- `pageContext` [page]
  - Úložiště pro objekty používané stránkou
    - `setAttribute()`, `getAttribute()`, `findAttribute()`, `removeAttribute()`, ...
  - **Zkratkové metody** [`getOut()`, `getException()`, `getPage()` `getRequest()`, `getResponse()`, `getSession()`, `getServletConfig()` a `getServletContext()`].
- `session*` [sess] – přístup k objektu `HttpSession`
- `application*` [app] – kontext aplikace.
  - Stejně jako volání `getServletConfig().getContext()` v servletu.

JSP – `<%@page ... %>`

- `extends="className"` – od které třídy bude tento servlet dědit.
- `import="importList"` – defaultně: `java.lang.*`, `javax.servlet.*`, `javax.servlet.jsp.*`, `javax.servlet.http.*`
- `session="true|false"` – podílí se / potřebuje tato stránka session?
- `buffer="none|Nkb"` – velikost výstupního bufferu.
- `autoFlush="true|false"` – automatické vysypání bufferu.
- `isThreadSafe="true|false"` – je stránka schopná paralelního zpracování?
- `info="popis"` – užívané v různých admin/devel aplikacích.
- `errorPage="url"` – url chybové stránky (pokud by nastala výjimka).
- `isErrorPage="true|false"` – jedná se o stránku pro ošetření chyb?
- `contentType="..."` – defaultně "text/html".
- `PageEncoding="..."` – defaultně "ISO-8859-1".

Expression Language (EL)

- Stručnější vypisování hodnot vlastností bean
  - Místo `<p><%=aCustomer.getAddress().getCountry() %></p>`
píšete `<p>${aCustomer.address.country}</p>`
- Bezpečnější – omezený přístup k objektům
- Deferred evaluation - `#{...}`
  - umožňuje i zápis hodnoty
  - některé knihovny tagů (JSF) jej používají
  - možno volat `public` **ne-void** metody

Expression Language - možnosti

- “Traverzování” po vlastnostech: `${aCustomer.address.country}`
- Přístup do Mapy: `${colors["red"]}`
- Pole[] nebo List: `${customer.orders[1]}`
- Výrazy:
  - `${customer.age + 20.5 / 4 >= 50 }`
  - `${customer.age == 20}`
- Seznam operátorů a další možnosti viz Java EE tutoriál.
- Možno použít předdefinované objekty (viz dříve):
  - `${param['item_id']}`
  - `${sessionScope.cart.numberOfItems % 2}`

JSP tagy

- JSP podporuje tagy ve stylu ColdFusion CFML
- XML syntaxe
- Podpora Expression Language - `${ ... }`

```
<%@ taglib prefix="c"
    uri="http://java.sun.com/jsp/jstl/core" %>

...

<c:set var="browser" value="${header['User-Agent']}" />
<c:out value="${browser}" />
```

- Standardní knihovna JSTL – JSP Standard Tag Library (dále)
- + mnoho knihoven (guglete “jsp tag library”)
- Částečně oddělují logiku od prezenční vrstvy
- Umožňují přesun Java kódu do business vrstvy
- Možnost jednoduše naprogramovat vlastní tagy - “komponenty”

JSP – předdefinované tagy

- `<jsp:forward page="relativní-URL">`
  - přesměruje na html/jsp/servlet
  - ukončí se vykonávání aktuální JSP stránky.
- `<jsp:include page="url" flush="true/false">`
`<jsp:param .../> </jsp:include>`
  - Začlení obsah z dané URL.
  - Proveďte se extra požadavek -- může být neefektivní.
- `<jsp:useBean>` - definice objektu, viz dříve
- `<jsp:getProperty name="bean" property="propertyName">`
  - vypíše danou vlastnost daného objektu.
- `<jsp:setProperty name="bean" property="prop" param="paramName" />`
  - nastaví danou vlastnost daného objektu podle parametru požadavku.
  - Trik: `<jsp:setProperty name="beanName" property="*" />`
    - Vyhledá parametry podle jmen vlastností beany.
- `<jsp:setProperty name="bean" property="prop" value="<%=1+1%>" />`
  - Nastaví vlastnost na danou hodnotu.

JSP – předdefinované tagy II

- `<jsp:attribute>`
- `<jsp:element>`
- `<jsp:body>`
- `<jsp:invoke>`
- `<jsp:doBody>`
- `<jsp:text>`
- `<jsp:output>`
- ... používané pro vlastní tagy.

JPS - includování

■ Dvě možnosti:

- `<%@ include file="header.jsp" %>`
  - V podstatě vložení JSP kódu z daného souboru.
  - Neplést s `<%@ page include %>`.
  - Provádí staticky se při kompilaci!
- `<jsp:include page="header.jsp" />`
  - Provedení kódu z daného souboru.
  - Provádí se dynamicky při zpracování každého požadavku!
  - Vnitřně funguje přes `RequestDispatcher#include()`.
- Ještě existuje tag `<c:import>`, který umí načíst i z externí URL.

JSP Standard Tag Library – JSTL

- Standardní knihovna tagů
  - Core – variables, flow control, `<c:url>`, `<c:out>`
  - XML – utils, transformation (XSLT)
  - I18N – formátování zpráv, čísel a dat, lokalizace
  - SQL
  - Funkce – manipulace se stringy, délky kolekcí

JSTL - Core

- `<%@ taglib uri="http://java.sun.com/jsp/jstl/core" prefix="c"%>`
- **Variables**
  - `<c:set var="bookId" value="${param.Remove}"/>`
  - `<c:remove var="cart" scope="session"/>`
- **Flow control**
  - `<c:forEach var="item" items="${sessionScope.items}"> ...`
  - `<c:if test="${!empty param.Add}"> ... </c:if>`
  - `<c:choose>`
    - `<c:when test="${cust.category=='trial'}"> ...`
    - `<c:when test="${cust.category=='paid'}"> ...`
  - `</c:choose>`
- `<c:out>` - oproti `${...}` umí číst z `Readeru`, je možné ovládat `escapeXml`
- `<c:catch>` - zachytává výjimky

JSTL - Internationalization

- `<%@ taglib prefix="fmt" uri="http://java.sun.com/jsp/jstl/fmt" %>`
- `<fmt:bundle> ... </fmt:bundle>`
- `<fmt:setBundle var="bundle1" basename="str.properties" />`
- `<fmt:message />`
- Lokalizace bude probrána v dalších hodinách
  - Stačí si zapamatovat, že v JSTL je podpora.

JSTL – SQL

```
<sql:transaction>
  <sql:query var="books" sql="SELECT * FROM aukce">
    <sql:param value="${bookId}" />
  </sql:query>
  <c:forEach var="bookRow" begin="0" items="${books.rowsByIndex}">
    ...
  </c:forEach>
</sql:transaction>
```

- Opět – stačí vědět, že cosi takového v JSTL je.
  - Dnes už jsou mnohem lepší způsoby práce s databází.

JSP – Podružnosti

- Umožňuje alternativní zápis v XML-validních souborech - syntaktické konstrukce mají XML alternativy:
  - `<% ... %>`   `<jsp:scriptlet>...</jsp:scriptlet>`
  - `<%= ... %>`   `<jsp:expression>...</jsp:expression>`
  - `<%@ ... %>`   `<jsp:declaration>...`
- XML zápis: validovatelnost vs. stručnost
- Escapování:
  - Pro zapsání `%>` se píše `%\>`
  - Pro zapsání `<%` se píše `<\%`
  - Znaký `'"\'` se escapují jako `\' \\' \\'` (jen v attributech)

JSP – cvičení 1

- Zazálohujte si předchozí stav projektu Aukce.
- Přepište servlety, které převážně vypisují HTML, do JSP.
- Pokud jste v některých servletech zpracovávali požadavek a zároveň vypisovali výstup, je na čase tyto části oddělit.
  - Tip:
    - Můžete zpracovat požadavek v servletu,
    - hodnoty potřebné k zobrazení uložit do *request scope*,
    - použít přesměrování ze servletu na JSP stránku,
    - a v ní vypsát připravené hodnoty.
  - Druhá možnost je přesunout zpracování do speciálního objektu – request scope beanu, které zavoláte vhodnou metodu v JSP stránce.
  - Pokročilejší možností je přetížit základní třídu JSP stránky.

JSP – cvičení 2

- K aktuálnímu stavu aplikace přidejte jednoduché přihlašování.
  - Vytvořte JSP soubor, ve kterém bude <div> s přihlašovacím formulářem. Tento soubor potom includujte ve všech stránkách aplikace.
  - Jedodušší alternativou je vytvořit přihlašovací stránku a na ni ve všech stránkách vytvořit odkaz.
  - Po přihlášení pochopitelně zobrazujte odkaz “odhlásit”; ověřte jeho funkčnost.
  - Je možné využít standardní Java EE metody. Druhou možností je použít session.

JSP – výhody oproti servletům

- Snazší psaní, čitelnější
- Není třeba kompilovat – stačí .jsp soubor vložit kamkoliv do adresáře aplikace a je připravený k použití.

JSP – nevýhody

- Oddělení prezentační a business vrstvy je pracné.
- Někdy obskurní řešení webových problémů (přesměrování, opětovné POST požadavky, historie procházení).
- Bez dobrého IDE se těžko debuguje.

JDBC – Java Database Connectivity

- Standardní Java API pro komunikaci s databázemi.
- Umožňuje dotazování a manipulaci s daty pomocí SQL.
- Podporuje prepared statements.
- Všechny běžné databáze mají implementaci JDBC.
- Kroky práce s DB – nic nečekaného:
  - Získat připojení (nemusí znamenat otevřít nové spojení)
  - Zahájit transakci
  - Připravit a provést dotazy
  - Přečíst vrácená data
  - Uzavřít transakci
  - Uvolnit spojení (opět, nemusí znamenat zavřít)
- Chování JDBC-based aplikací silně záleží na implementaci DBMS.

JDBC – Ukázka

```
// "Connect" to the db.
Class.forName("org.hsqldb.jdbc.JDBCDriver");
Connection conn = DriverManager.getConnection("jdbc:hsqldb:file:hsqldb/dat

List<Aukce> aukce = new ArrayList();

// Perform the user-provided SQL statement.
String sql = "SELECT nazev, zadal, cena, popis, vytvoreno FROM aukce ORDER
PreparedStatement ps = conn.prepareStatement( sql );
ResultSet rs = ps.executeQuery();

while( rs.next() ){
    aukce.add( new Aukce(
        rs.getString("nazev")
        ,rs.getString("zadal")
        ,rs.getString("popis")
        ,rs.getDate("vytvoreno")
        ,rs.getInt("cena")
    ) );
}
```

JDBC - cvičení

- Vaše aplikace momentálně používá data zapsaná jednoduše ve zdrojovém kódu.
- Podle příkladu uvedeného výše zkuste aplikaci předělat tak, aby data načítala a ukládala do databáze.
- Nedoporučujeme použít JSTL.
- Náповěda: Jde skutečně o jednoduché zasílání SQL do DB.
  - SQL nelepte ze stringů, použijte “prepared statement”.
  - `SELECT --> conn.executeQuery()`
  - `INSERT, UPDATE, DELETE --> conn.executeUpdate()`
- Odkaz na dokumentaci JDBC naleznete na Jboss.org stránce JEE

Questions?

ozizka@redhat.com | www.redhat.com